

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **E. J.**, bývajúcej v P., zastúpenej JUDr. M. T., advokátom v B., proti odporcovi **I. J.**, bývajúcemu v P., zastúpenému JUDr. B. N., advokátom v B., **o nariadenie predbežného opatrenia**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp.zn. 16 C 161/2005, o dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 8. februára 2007, č.k. 5 Co 441/2006 takto

r o z h o d o l :

Mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky **o d m i e t a .**

Odporcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava III uznesením zo 17. augusta 2005, č.k. 16 C 161/2005 – 22 nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil odporcovi nevstupovať do X. – izbového bytu č. X. na ôsmom poschodí domu súp.č. X. v P. na S. ul. č. X. a to až do právoplatného skončenia konania o obmedzenie užívacieho práva alebo o vylúčenie z užívacieho práva k bytu v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov a súčasne navrhovateľke uložil povinnosť v lehote 30 dní podať na súd návrh na začatie konania o obmedzenie alebo o vylúčenie z užívacieho práva bytu v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov.

Krajský súd v Bratislave uznesením z 8. februára 2007, sp.zn. 5 Co 441/2006 po tom, ako bolo jeho predchádzajúce rozhodnutie zrušené v dovolacom konaní a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie na odvolanie odporcu zmenil napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Mal za to, že

navrhovateľka osvedčovala skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie dočasne súdnej úpravy listinami (lekárske potvrdenie zo dňa 28.6.2005), ktoré predložila súdu vo forme neoverených fotokópií. Bez predloženia originálu listiny, resp. jej overenej fotokópie, nebolo podľa odvolacieho súdu, možné prihliadať k jej obsahu pre nedostatok osvedčenia správnosti odpisu. Uviedol, že v konaní o nariadení predbežného opatrenia sa dokazovanie vykonáva len dôkaznými prostriedkami, navrhnutými osobou, ktorá požaduje nariadenie predbežného opatrenia, a odporca preto nemá procesnú možnosť namietat' proti návrhu, tvrdeniam a dôkazom v ňom obsiahnutým, a nemá preto možnosť ani namietat' pravosť fotokópií verejných listín bez overenia.

Proti tomuto uzneseniu na podnet navrhovateľky podal generálny prokurátor Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie a žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie z dôvodu, že týmto rozhodnutím bol porušený zákon, pričom ochranu práva a právom chránených záujmov účastníka konania nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Uviedol, že v predmetnej veci odvolací súd mal z podania navrhovateľky vedomosť o tom, že originály ním uvedených listín sa nachádzajú na policajnom orgáne. V prípade pretrvávajúcej pochybnosti súdu o ich preukaznosti, si mohol postupom podľa § 129 ods. 2 O.s.p. tieto listiny vyžiadať. Uviedol, že predbežné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov. Neznamená to, že by bolo možné predbežné opatrenie vydať len na základe návrhu bez toho, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti, potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej škody. Podmienkou pre nariadenie takéhoto opatrenia je len také osvedčenie, že bez okamžitej a dočasnej úpravy pomerov by bolo pravo účastníkov ohrozené. Konanie o vydaní predbežného opatrenia je konaním skráteným, rýchlym. Uznesením o nariadení predbežného opatrenia sa neprejudikuje súdne rozhodnutie vo veci samej a preto súd nemá povinnosť vykonávať dokazovanie. Úlohou súdu je v tomto konaní posúdiť, či sú dané podmienky pre jeho nariadenie, teda či navrhovateľ osvedčil naliehavú potrebu dočasnej úpravy pomerov a bezprostrednú hrozbu škody. Forma dôkazov o pravdepodobnosti nároku nie je zákonom upravená. Žiadne ustanovenie O.s.p. neukladá účastníkom konania povinnosť predkladať súdu ako dôkazy listiny v ich origináloch, resp. overených kópiách a táto povinnosť nie je zákonom daná ani v konaní o nariadení predbežného opatrenia. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací podľa názoru mimoriadneho dovolateľa pochybil, ak neskúmal, či v čase nariadenia predbežného opatrenia Okresným súdom Bratislava III, boli dané

podmienky stanovené zákonom pre nariadenie predbežného opatrenia, ale svoju pozornosť sústredil len na formálne posúdenie predložených dôkazov. Napriek tomu, že z ich obsahu mohol nadobudnúť predstavu o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa mala poskytnúť predbežná ochrana ako nebezpečenstvo hroziacej škody resp. nevyužil postup podľa § 129 ods. 2 O.s.p.

Navrhovateľka sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadrila.

Odporca vo svojom vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu uviedol, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia je výmysel navrhovateľky, ktorý nemá v ničom oporu a žiadal mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že mimoriadne dovolanie bolo podané včas osobou oprávnenou (§ 243g O.s.p.) a s náležitosťami uvedenými v § 243h ods. 1 O.s.p. skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či tento mimoriadny opravný prostriedok spĺňa podmienky uvedené v ustanovení § 243e ods. 1 O.s.p.

Mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky predstavuje mimoriadny opravný prostriedok. Dôvody na jeho podanie sú taxatívne ustanovené v ustanovení § 243e ods. 1 O.s.p.

Podľa § 243e ods. 1 O.s.p. ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f), a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie.

Súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní musí v každej veci posúdiť, či zákonom stanovené podmienky na jeho podanie boli splnené. Pritom je aj viazaný dôvodmi uvedenými v mimoriadnom dovolaní.

Zo skôr citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že okrem podnetu účastníka konania alebo osoby dotknutej alebo poškodenej rozhodnutím súdu a zistenia, že právoplatným rozhodnutím bol porušený zákon, musí byť splnená aj ďalšia podmienka v zákone stanovená pre možnosť podania mimoriadneho dovolania, že to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu, a že túto ochranu nemožno dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Tento predpoklad je daný vtedy, ak mimoriadnym dovolaním a následným zrušením ním napadnutého rozhodnutia súdu možno dosiahnuť nápravu a zabezpečiť ochranu práv fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu, ktorú nie je možné zabezpečiť právom inak. V prípade, ak ochranu práv a zákonom chránených záujmov fyzických, právnických osôb alebo štátu je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, mimoriadne dovolanie nie je na mieste; v takom prípade dovolací súd pre nesplnenie základných podmienok mimoriadne dovolanie odmietne. O takýto prípad v prejednávanej veci ide.

Takýto výklad ustanovenia § 243e ods. 1 O.s.p. vychádza z rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý v náleze z 10. septembra 1996 č. PL. ÚS 43/95 okrem iného uviedol, že inému subjektu než účastníkovi konania možno priznať oprávnenie na podanie mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) len v prípade, ak toto oprávnenie nejde nad rámec ústavne garantovaných práv a slobôd účastníka občianskeho súdneho konania. V tomto smere poukázal na to, že do účinkov právoplatnosti vymedzených § 159 ods. 2 O.s.p. možno zasiahnuť len v prípadoch presne ustanovených zákonom a len z dôvodov, ktoré sú významnejšie než je záujem štátu na právnej istote a stabilite súdnych rozhodnutí. Podanie dovolania generálnym prokurátorom preto podľa názoru ústavného súdu predpokladá tiež precizovanie dôvodov na podanie dovolania v súlade s princípmi právneho štátu, najmä právnej istoty, t.j. dovolanie má predpokladať nielen nezákonnosť rozhodnutia súdu, ale aj potrebu chrániť záujem spoločnosti alebo práva právnických alebo fyzických osôb (čl. 149 Ústavy Slovenskej republiky), a túto ochranu by nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

Je nepochybné, že predmetom mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora bolo uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 8. februára 2007, sp.zn. 5 Co 411/2006, ktorým zmenil uznesenie prvostupňového súdu, ktorým vyhovel návrhu na vydanie predbežného opatrenia a to tak, že návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietol.

V zmysle § 74 ods. 1 O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Úpravou predbežných opatrení umožňuje Občiansky súdny poriadok rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. Rozhodnutie, ktorým súd vydá predbežné opatrenia alebo zamietne návrh na jeho vydanie, nie je rozhodnutím vo veci samej, a zásadne ani neprejudikuje konečné rozhodnutie vo veci samej. Nie je preto ani svojou povahou *res iudicata*, ktorá skutočnosť by bránila opätovnému rozhodnutiu o návrhu na vydanie predbežného opatrenia, ak sú na jeho vydanie splnené podmienky podľa § 74 a nasl. O.s.p.

Z uvedeného je preto možné vyvodiť, že ochrániť práva a zákonom chránené záujmy účastníka t.j. vydanie predbežného opatrenia je možné v danej veci dosiahnuť „inými právnymi prostriedkami“, t.j. novým návrhom na vydanie predbežného opatrenia.

Zákon (za podmienok uvedených v § 243e ods. 1 O.s.p.) v takomto prípade neumožňuje generálnemu prokurátorovi podať mimoriadny opravný prostriedok, lebo ochrana práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania bolo možné dosiahnuť tzv. inými právnymi prostriedkami, v rámci konania.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora odmietol pre nesplnenie podmienky absencie možnosti dosiahnutia ochrany inými právnymi prostriedkami, uvedenej v ustanovení § 243e ods. 1 O.s.p.

Vzhľadom na skôr uvedené dôvody, pre ktoré odmietol dovolanie (teda sa nezaoberal vecným posúdením dovolacích dôvodov) a na záväzný rozsah dovolania (§ 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.) sa dovolací súd ďalšími prípadnými vadami nezaoberal.

Dovolací súd nepriznal odporcovi náhradu trov dovolacieho konania z dôvodu, že si ich neuplatnil (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. júla 2009

JUDr. Vladimír M a g u r a , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková